

**Na wi'gatign
ta'n Poligap ewi'gmuaji
Galetiaewaq
Gegnugwataqan ugjit ula
wi'gatign**

Ta'n goqwei Poligap getu tlimugsi'gw ula wi'gatignigtug ta'n ewi'gmuaji ugjit Galetiaewaq.

Poligap gis wi'gig'p ula wi'gatign ugjit a'sutmewinu'g Galetiae'gati. Ula maqamigew tleiwawig na mawi ms'gi'g maqamigew teluisig, E'siaji'j. (Nige' gisgug teluisig, Aputapegiejit). Getu' tlimaji na mimajuinu'g na'te'l Gjinisgam Gisiteget gisi mgnapnn ugjit apostalewitewin ta'nig mo Lesui'peulti'gw.

Na agnutmaqan ta'n pestung'p na wijeigelu'lg agnutmaqan ta'n Westaulg maw unagapemg pestunmi'tij. Mu igtig gelu'lg agnutmaqan eigtnug. Na wet tlimaji muta alt mimajuinu'g telua'tijig Poligap mu gjitmei apostalewitewigw aq ta'n goqwei pestung mo wejianug Nisgamewigtug. Gatuegsua'tijig.

Poligap wet tl mimajit ula glusuaqann: Westaulg gis gujjiewto'teg aq pa na wijeigelu'lg ni'n maw gujjiewte'img'sn aq nige'wej mimaji ugjit Nisgam. Glaman ma nugu tla'tegetew na nin ta'n tel puatm (nmitu 2.19b-20).

Ta'n tujiw na gelu'lg agnutmaqan pem se'sa'sg ta'n telgi'g ugs'tqamu na mimajuinu'g ta'nig mo Lesui'peulti'gw getu gji'tu'tij amujpa na

majulgwatmnew na Lesui'pewe'l tplutaqann ugjit ugs'tan gisna mu.

Na pipanima'titl Poligapal muta alt Lesui'paq getu gi'gaja'la'tiji jigs'tmnew na Lesui'pewe'l tplutaqnn. Gatu ula mo teltenug.

Poligap telimaji, “Moqwa, muta pas'g gisi ugs'tawi'n ta'n teli gtlams'tasin Westaulgigtug.”

Telimaji, “Je we'gaw Aplam jigs'tuapnn Gjinisgaml aq getlams'tuapnn aq Gjinisgam na weji tplumapnn pugwelgl goqwe'l.”

Ewi'gig'p ula wi'gatign ugjit gina'muan mimajuinu'g mo teltenug gi'gaja'lan ta'nig mo Lesui'peulti'gw majulgwatmnew Lesui'peweie'l tplutaqnn muta pas'g ugs'tan ta'n teli gtlams'tasin Westaulgigtug.

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Gjinisgam Gisiteget megnapnn Poligapal ugjit apostale'witewin. Poligap telimaji pas'g newgte' gelu'lg agnutmaqan (1.1-10)

Na agnutmaqan ta'n Poligap pestung mo wejianug mimajuinuigtug gatu awna Nisgamewigtug (1.11-24)

Poligap igalsit ugtagnutmaqanm (2.1-21)

Pas'g ugs'tawi'n ta'n teli gtlams'tasin Westaulgigtug (3.1-4.31)

Ignmug Wejuli Nisgam ilgwenugsinew aq maw Gjinisgam ugt'gsaltuaqanm (5.1-6.10)

Ango'tmug ta'n tel mimajultioq ula ugs'tqamug (6.11-18)

¹ Ni'n Poligap epa'si aq ewi'gmuloq ula wi'gatign ugjit gilew Galetiaewaq ta'nig getlams'tasultioq. Megning'p Se'suguli aq Wegwisit Nisgam na

Gisiteget. Apaji unaqa'lapnn Se'sugulial ta'n tujiw nepliteg. Na negmow gisi mgnipnig aq elgimipnig ugjit apostale'witewin. Mo mimajuinu'g megnigupnig aq mo mimajuinu'g elgimigupnig. ² Ta'nig getlams'tasultijig eimu'tijig ula tet, pu-atmi'tij migwitelmanew.

³ Etamgig Gjinisgam gujjinu aq Gjisaqamaw Se'suguli ul'telmugsinew aq ignmugsinew uggelu'lgmuow aq wantaqo'ti 'ggamlamunuaq.

⁴ Se'suguli igalsipnaq ugjit 'gtlue'utinal ugjit jigla'luginenu ta'n goqwe'l mo glu'lgtnugl ula ugs'tqamug. Jigs'tuapnn Gjinisgaml gujjinu ta'n gisite'tmlig aq wet tla'tegep na. ⁵ Iapjiw emto-qwalanej Gjinisgam Gisiteget aq miwatmuanej! Na tliaj.

Getu' gnuatuloq

pas'g newgte' Gjinisgam gelu'lg ugtagnutmaqanm

⁶ Sigtu paqalaiwioq ta'n teli nqa'si jiglita'ioq Gjinisgamewigtug, Gjinisgam ta'n wigumugsioqop! Negm gis wigumugsioq wet sapu tl lugwet Se'sugulial, na Se'suguli ta'n teli gsalugsioq aq ewlitemugsioq. Gjinisgam wigumugsioqop aq megnugsioqop ugjit gugunmnew iapjiwewei mimajuagan, gatu gilew gisita'sultioqop piluei agnutmaqan majulgwatmnew. ⁷ Mo naji gtme't'p gelu'lg agnutmaqan aq na teliaq. Gatu telimuloq muta eimu'tijig alt mimajuinu'g ta'n asgaiugsioq ta'n teli gtlams'tasultioq wejo'tmi'tij gawasga'tunew gelu'lg agnutmaqan ugjit Se'suguli. ⁸ Gatu je tlia ninen gisna ansale'wit ugjiej wa'so'q 'gtu pestunmuleg piluei gelu'lg agnutmaqan ta'n

mo wijei aq ninen pestunmuleg'p, Gjinisgam gelu'lg ugtagnutmaƣanm, na Gjinisgam Gisiteget ugtapulaj. Mn'tua'gig lietew! Na! ⁹ Ninen gis telueieg'p aq ap nige' teluei pa na wen pestunmatmugsioq piluei gelu'lg agnutmaƣan, je mu na Gjinisgam gelu'lg ugtagnutmaƣanm ta'n gilew gisi gtlams'tmoq, na negm Gjinisgam ugtapulaj, mn'tua'gig lietew.

¹⁰ Mo ni'n wejo'tmu tetapua'lulinew aq uli us-gumulinew. A' na moqwa! Gatu wejo'tm tetapua'lan Gjinisgam Gisiteget aq apostale'witewi ugjit Westaulg. Gatu me' ugjo'tman tetapua'lan mimajuinu'g na mo gis lugowaq Se'suguli, na.

Nige' telimuloq ta'n teli apostale'witewi

¹¹ Nigmatut, ge' gnua'tuloq na gelu'lg agnutmaƣan ta'n pestunmuloqop mo wejianugup mimajuinuigtug. ¹² Mo mimajuinu'g telimigupnig aq mo gegina'muigupnig. Gatu awna Se'suguli, na negm musgalsip aq na gegnua'tuip.

¹³ Nigmatut, gis nutmaioqop ta'n i' tle'iap ta'n tujiw gigji majulgwatmaneg Lesui'paq ta'n telo'tijig. I' amasgipnulg'pnig ta'nig getlams'tasultijig Se'suguli aq mo ewlitelmaƣapni. Wejo'tmap ta'n tel we'gusipgwatu seioqwa'la'n.

¹⁴ Me' gneg eimap ta'n tel majulgwatmap Lesui'paq ta'n teli gtlams'tasulti'tij je mo igtigig ta'n teppo'tieg'pnig. Me' gigji majulgwatmap ta'n nujjinaqi'g gis telo'tipnig aq majulgwatmap ugt'tplutaƣanml ta'n tel we'gusipgwatu.

¹⁵ Gatu Gjinisgam ta'n teli ul'telmip, megenip gesgmnaq ugs'tqamuiwaneg ugjit lugowan.

¹⁶ Gisita'siteg musga'tuipnn uggwisl aq gisa'lip

'gji'jian Se'suguli glaman gelu'lg agnutmaqan gisi pestunmuan ta'nig mo Lesui'peulti'gw ugjit negm. Gatu mo eliewap mimajuinuigtug ugjit negmow gnua'tuineu na gelu'lg agnutmaqan.

¹⁷ Mo eliewap Selusalemg ugjit nat nmian ta'nig apostale'witeultipnig gesgmnaq ni'n. Gatu awna smtug siawa'siap na maqamigew teluisig Alapia, aq na tujiw apaja'siap Tamasgusg.

¹⁸ Nesipunqe'ieg gis pmiaq, elianeg Selusalemg nat nmi'g'p na Pie'l ugjit agnutmanen. Wijitgweiaqap ta'pu aqantie'uti. ¹⁹ Gatu mo nemiaqapni igtigig apostale'wijig pas'g na Ji'mej, na Gjisaqamaw Se'sus ugjignaml.

²⁰ Ta'n goqwei ewi'gm teliaq. Gjnisgam geitoq mo etli egsuew.

²¹ Na tujiw elia'p na maqamigal teluisigl Silia aq Silisia. ²² Na mimajuinu'g Jutiaewa'gig ta'nig getlams'tasultijig Se'suguliewigtug mo nenuigupnig na tujiw. ²³ Pas'g geitu'tip ta'n goqwei igtigig telingwi'tij, “Na ji'nm ta'n i' tli amasgipnnugsi'gup, nige' pestunmatg gelu'lg agnutmaqan ugjit Se'suguli, negm na ta'n wejo'tg'p seioqwa'tun.”

²⁴ Na tujiw emtoqwala'tipnn Gjnisgaml aq miwatmua'tipnn ugjit ta'n tel gawasga'siap Gjnisgamewigtug aq nige' wet sapu tl lugwet ni'neg.

2

Poligap weltesguaji igtigig apostale'wijig

¹ Metlasipunqeg jel ne'w gis pmiaq, apaja'siap Selusalemg maw Pnnal aq Taitus wijeiugsieg'p.

² Wej liap na'te'l muta Gjnisgam telimip lien.

Na ta'n tujiw iga'ie'g, newgtugwa'lugutipnig weltesgaꝓatteg iganpugultijig. Gegnua'taꝓapnig na gelu'lg agnutmaꝓan ta'n pestunmaꝓapnig ta'nig mo Lesui'peulti'gw, glaman 'gjittaꝓ ta'n goꝓwei pestunmatm. Mo puatmuap 'ntlgowaꝓan ta'n gis lugwatmaꝓ aꝓ ta'n elugwatm ma tali ugtapsuninug aꝓ seioꝓwiatew. ³ Nitap Taitus mo gi'gaja'lagup ugjit elugwa'tasin tlia Gli'gewa'jujij, ⁴ je tlia alt ji'nmug ta'nig wijitgweiugsieg'p puala'tipnn lugwatasilin. Mo gejaꝓatjig egsua'tipnig ta'n tujiw teluejig wijei teli gtlams'tasulti'tij 'st'ge' ninen. Na wegla pisgwita'pnig ugjit 'gji'tunew ta'n tel lugutieg aꝓ me' majulgwatmnen Lesui'peweiei 'tplutaꝓan. Gatu Se'suguli weji np'g'p ugjit ginu aꝓ nige' mo nugu elita'sua'tmug ta'n tel majulgwatmugg Lesui'peweiei 'tplutaꝓan ugjit ugs'ta'ultinenu. Nutmaꝓnig na ula aꝓ getu gi'gaja'lugsieg'p ugjit majulgwatmnen. ⁵ Mo ignmuaꝓatt'pnig assumugsinen je ta'n teli pgiji psigwate'n na. Wet tla'taꝓatieg'p ugjit gilew muta mo puatmueg'p na gelu'lg agnutmaꝓan sa'se'wa'tas'gtn glaman giasgiwewei 'gji'tuoꝓ teliaꝓewei. Na tujiw gelu'lg agnutmaꝓan menaꝓꝓajewei siaw pestunmugsitoꝓs'p.

⁶ Gatu na ji'nmug Pie'l, Ji'mej, aꝓ Sa'n, ta'nig mimajuinu'g teli ugsua'la'tipnig iganpugultinew, mo telimigupnig ugjit angua'tun goꝓwei ta'n tel pestunm. Na teluei muta mo tale'nug ta'n wenoltipnig. Mo Gjiniſgam ilsumagul mimajuinu'l ta'n ginu tel nmu'g. Etna na ugjit. ⁷ Gatu awna nemitu'tip ta'n Gjiniſgam teli ignmuip 'ntlgowaꝓan ugjit pestunman na

gelu'lg agnutmaqan ta'nig mo Lesui'peulti'gw pa wije'i aq ta'n teli ignmuapnn Pie'lal ugtlgowaqan ugjit pestunmn Lesui'pewigtug. ⁸ Gjinisgam ignmuapnn Pie'lal na ml'gigno'ti ugjit apostale'witewin aq pestunmuan Lesui'pewigtug aq pa na wije'i ignmuip ml'gigno'ti ugjit apostale'witewin aq pestunmuan ta'nig mo Lesui'peulti'gw. ⁹ Ji'mej, Pie'l, aq Sa'n, ta'nig mimajuinu'g teli ugsua'la'tipnig iganpugultinew, nemitu'titeg ta'n Gjinisgam teli e'wip. Na tujiw geitu'tip Gjinisgam ignmugsieg'p 'ntlgowaqaninen. Na tujiw 'ms't wel'te'tmeg maw lugutinen. Pnnal aq ni'n lugwenen ta'nig mo Lesui'peulti'gw aq negmow Lesui'pewigtug. ¹⁰ Pas'g pipanimugsieg'p ugjit apoqonmuanen ta'nig nuta'ma'tijig. Na ula wije'i attigna'siap ugjit tla'tegen.

*Me' enmiaq Pie'l emittugwalapni ta'nig getlams'tmu'tijig
na 'gjigan Antioq aq Poligap wetapulatl Pie'lal*

¹¹⁻¹² Ta'n tujiw Pie'l amgwesewei Antioq emittugwalapni ta'nig getlams'tasultijig, mawatalulti'tipnig Lesui'paq aq maw igtigig ta'nig mo majulgwatmi'ti'gw Lesui'peweiei 'tplutaqan aq mo wel'te'tmi'ti'gw lugwatasultinew. 'Ms't mawatalultijig. Gatu ta'n tujiw alt ji'n mug, na Lesui'paq ta'n Ji'mej gis petgimapni, peita'titeg, na esseta'sip aq mo getu mawatalultigupni ta'nig mo Lesui'peulti'gw muta jipalapni ta'n tluetaq, wegla ta'nig Ji'mej petgimapni. ¹³ Na glapis igtigig Lesui'paq ta'nig getlams'tasultijig mena'toltijig aq wije'wa'titl Pie'lal aq niguita'tiji

ta'nig mo Lesui'peulti'gw. We'gaw glapis gisa'la'titl Pnnalal wittoqwa'lgwi'titl. ¹⁴ Ta'n tujiw nemituaneg mo telolti'gw pa wijeï aq ta'n teli gtlams'tasultijig gelu'lg agnutmaƣan, aq mo majulgwatmi'ti'gw teliaqeweigtug, ni'n wetapul'p Pie'l mimajuinuigtug muta etli opla'teget. Ta'n etl mawtesgatulti'tij ni'n telim'p, "Gi'l na Lesui'pewin. Gatu gis sa'q mo majulgwatmun Lesui'peweiei 'tplutaƣan. Tal gis gtu' munsaiajig ta'nig mo Lesui'peulti'gw majulgwatmnew? Mo na teltenug. Gi'l na Lesui'pewin. Gatu gis sa'q tleiwawin 'st'ge' igtigig ta'nig mo Lesui'peulti'gw. Tal gis gtu' munsaiajig tleiaultinew 'st'ge' Lesui'paq? Mo na teltenug."

*Na 'Nnu'g teluisultijig Lesui'paq
aq 'ms't mimajuinu'g mo Lesui'peulti'gw
weji ugs'ta'tijig ta'n teli gtlams'tmi'tij
Se'suguliewigtug*

¹⁵ Na teliaq, weji ugs'tqamultiegup Lesui'pewigtug. Mo tleiwawiweg ta'nig mo Lesui'peulti'gw aq ta'nig mo majulgwatmi'ti'gw Lesui'paq ugt'tplutaƣanmuow. ¹⁶ Gatu geitueg mimajuinu pas'g gis tetapu'etew Gjinisgamewigtug, ta'n teli gtlams'tasij Se'suguliewigtug. Geitueg mo ta'n tel majulgwatg 'tplutaƣan muta ma gis majulgwatmug giasgiwewei. Ninen Lesui'peultieg elt getlams'tasultieg Se'suguliewigtug glaman alt ninen tetapuita'tesnen Gjinisgamewigtug. Elsapu tl lugweg ta'n teli gtlams'tasultieg Se'suguliewigtug, aq mu ta'n tela'taqatieg ta'n telteg 'tplutaƣan. Muta mimajuinu mo gis

tetapu'egw Gjinisgamewigtug ta'n tel majulgwatg 'tplutaqan.

¹⁷ Ninen gisi gtlams'tasultieg Se'suguliewigtug aq lita'sultieg ugjit gtlamia'tinen Gjinisgamewigtug. Goqwei gis tliaq pa na pata'taqatieg ninen ta'n getlams'tasultieg Se'suguliewigtug. Etug Se'sus gisa'lugsieg tla'taqatinen? A' na moqwa'. Mo telianug. ¹⁸ Ta'n tujiw thua'n 'tplutaqan ta'n majulgwatm mo tepawgtinug aq puna'tu gatu na tujiw il majulgwatm na musga'tu ta'n teli oplia'p ta'n tujiw puna'tuaneg. ¹⁹ Mo gis gugunmu gias-giwewei 'tplutaqan. Amujpa na Gjinisgam ugtapulitew nepm. Amuj pa na nepm. Gatu Se'suguli gis gujjiewto'teg aq ta'n tujiw getlams'tasiap pa wije' aq ni'n maw gujjiewgte'img'sn aq nige' wej mimaji ugjit Gjinisgam. ²⁰ Glaman ma nugu tla'tegew ta'n ni'n tel puatm gatu awna ta'n Gjinisgam tel puatg, muta Se'suguli eig 'ntinneg. Aq nige' ta'n tel mimaji ula ugs'tqamu, pas'g elita'sualg Gjinisgam uggwisl ta'n gesalit. Negm ta'n iga'toqop ugmimajuaqanm ugjit ugs'tawi'n. ²¹ Mu ni'n menuege'iaq Gjinisgam aq ta'n teli ulitelmuit. Ma ni'n tleiw pa wije' aq na ta'nig ugsua'tu'tij Gjinisgaml ta'n tla'tegelitl ulitelmugsinenu pa wije' aq mo tali ugtapsuninug. Ma ni'n apaji lita'siw ta'n tel majulgwatm 'tplutaqan ugjit ugs'tan. Muta mimajuinu gisi ugji ugs'taj ta'n tel gu'gung Lesui'paq ugt'tplutaqanmuow na tujiw Se'suguli pisuiw ugji 'nputugunaq aq na mo telianug.

Majulgwatmn 'tplutaqan gisna 'gtlams'taj

[Gisi ugs'tates ta'n majulgwatmn 'tplutaqan gisna ta'n teli gtlams'taj? Amuj ta'n teli gtlams'tasin Se'suguliewigtug muta mo gis majulgwatmun Gjinisgam ugt'plutaqanml giasgi-wewei.]

¹ Gis lue'wa'lugsioq gilew Galetiaewaƣ. Wen puntalugsioqos? Eimu'tioqop aq nutmoqop ta'n tel pestunmaneg ta'n tel gujjiewgto'j Se'suguli na Westaulg. ² Ge' tlimig ula pas'g newgte' ta'n goqwei. Weji msnmoqos Wejuli Nisgam ta'n tel tla'taqatioq ta'n telteg 'tplutaqan? A' na moqwa! Wejuli Nisgam pisgwap 'ggamlamunuaq gis nutmoq Se'suguli aq elita'sualoqop ugss'ta'ugsinew. ³ Etna na Wejuli Nisgam ta'n ignmugsioq na ml'gigno'ti piltu mimajultinew. Gatu me' tal'ta'sultioq tepi ml'gigna'tioq gaqa'tuanew ta'n Wejuli Nisgam poqji tl lugwet 'gmimajuaqanmuaq, gis lue'wa'lugsioq ta gilew! Ma gis tla'taqatiwoq 'ngutugwa'lugutitoqs'p. ⁴ Gis maw muni amasgipnugsioq ugjit ta'n teli gtlams'tasultioq gelu'lg agnutmaqan. Na nige' gaq jiglo'tutoqs'p na! 'Lpa mo gisi gtlams'taw! ⁵ Ta'n tujiw Gjinisgam ignmugsioq Wejuli Nisgaml aq tela'tegepnn paqalaiwaqan ta'n gilew eimu'tioq, wet tla'tegesnn wegla muta gilew wejo'tmoqop tla'taqatinew ta'n telteg Lesui'peweiei 'tplutaqan? A' na ijgi moqwa! Wet tla'tegepnn muta gilew jigs'tmnew na gelu'lg agnutmaqan ugjit Se'suguli aq elita'sualoqop ugjit ugs'taugsinew.

⁶ Pa na wijeï telueg Gjinisgam ugtwi'gatiqn ugjit Aplamal, "Getlams'ta'sipn ta'n Gjinisgam

telimt'pnn. Etna na ugjit Gjinisgam weli ugsua'lapnn Aplamal tetapu'elin.” ⁷ Ugji gina'masultigw! Na mimajuinu'g ta'n getlams'tasultijig Gjinisgamewigtug aq na tel pmita'jig 'lpa na negmow pa wije i aq Aplameg je me' aq ta'nig wetagutmu'tijig. Gjinisgam na tel nmiaji ta'nig getlams'tasultiliji 'gji'tmei Aplam un'jang. ⁸ Gjinisgam gisita'sip, “Ta'n tujiw tetaputesg iga'q ta'nig mo Lesui'peulti'gw ugs'tawiaaq aq tetapua'tijig Gjinisgamewigtug, 'gtlams'tasulti'tij Se'suguliewigtug.” Gis sa'q Gjinisgam ula telimapnn Aplamal aq gis wi'gas'g ugtwi'gatiqngtug. Gjinisgam teluet, “Ugs'tawia's ta'n te'sit mimajuinu ta'n getlams'tasit 'st'ge' gi'l.” ⁹ Aplam getlams'tuapnn Gjinisgam aq teluelij Aplam tetapu'en aq na teliaq. 'Ms't ta'nig getlams'tasultijig Se'suguliewigtug na tetapua'tijig pa wije i aq Aplamo'q ta'n getlams'tasip Gjinisgamewigtug.

¹⁰ Ta'nig elita'suatmi'tij majulgwatmnew Lesui'peweiei 'tplutaqan ugjit ugs'taultinew, nigtuita'jig Gjinisgamewigtug aq Gjinisgam ugtapulataq. Mn'tua'gig 'lta'taq muta mo wen gisi majulgwatmug giasgiwewei. Na tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatiqn, “Ta'n wen mo apji majulgwatmug 'ms't goqwei ewi'gas'g Lesui'peweiei 'tplutaqanigtug Gjinisgam ugtapulataq.” ¹¹ Nige' weli gji'tuoq, ma Gjinisgam ugsua'lagul tetapu'elin ta'n majulgwatmlij 'tplutaqan, muta mo wen gisi majulgwatmug giasgiwewei. Tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatiqn, “Ta'n wen Gjinisgam teluet tetapu'elin ta'n teli gtlams'tmlij, iapjiw mimajilital.” ¹² Ta'n

tel majulƣwatmn 'tplutaƣan ugjit tetapu'en Gjinisgamewigtug, mo wejianug ta'n teli gtlams'tasin. Tel wi'gas'g 'tplutaƣanigtug, “Mimajuinu ta'n mo elistmug Gjinisgam ugt'plutaƣanml je mu newgte' negm tetapu'et Gjinisgamewigtug.”

¹³ Se'suguli iga'lugsi'gupn ta'n tli ugta-pulugsi'gup muta ma gis wajui gugunmug Lesui'peweiei 'tplutaƣan. Negm wetapulut'p ugjit ginu. Tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatignigtug, “Ta'n wen gujjiewgto'tg, na gisi ilsumut ulmaje'n.”

¹⁴ Se'suguli gisi np'g'pnaq glaman elt ta'nig mo Lesui'peulti'gw gisi ugs'taultitaq ta'n teli gtlams'tasulti'tij Se'suguliewigtug. Ninen Lesui'peultieg aq igtigig mimajuinu'g, 'ms't ginu ta'nig getlams'tasulti'gw, gisi msnatesnu Wejuli Nisgam. Na teli tplumugsi'gup Gjinisgam Gisiteget pa wijei aq ta'n teli tplumapnn Aplamal.

*Lita'sultioq 'tplutaƣan ugs'tan gisna
ta'n Gjinisgam Gisiteget teli tplumugsioqop*

¹⁵ Wijigatulti'gw, na tel pmiaq te'sigisg'g. Ta'n tujiw mimajuinu'g teplumtulti'tij aq mesaqan wi'gas'g wi'gatignigtug aq ugwisunmual ewi'gmi'tij na tujiw newgte'jit ma gisi sa'se'wa'tug.

¹⁶ Gjinisgam pugwelgl goqwe'l teplumapnn Aplamal aq ta'n wetagutg. 'Lpa tla'tegetal. Mu teluenugup na teplumapni 'ms't un'jang ta'n wetagutmu'tijig Aplameg muta mo wesgumagupni 'ms't Lesui'paq. Gatu pas'g newgte'tlitl un'jann, ta'n wetagutmlitl na Se'sugulial. ¹⁷ Ula na getu tluei, Gjinisgam Gisiteget teplumapnn Aplamal

ugjit ugs'tawian ta'n te'sijig teli gtlams'tmu'ti'tij. Na ta'n goqwei Gjinisgam gisi tplutg ma gisi sa'se'wa'tas'gtnug. Ne'w gasgiptnnaqanipunge'g jel nesisga'q Gjinisgam ignmuapni Isle'laq 'tplutaqan, gatu ula 'tplutaqan ma gis suisga'tug aq ma gis sa'se'wa'tug na gis agnutmamgewei ta'n Gjinisgam gisi tplumapnn Aplamal. ¹⁸ Ma gisi msnmuoq ta'n goqwe'l Gjinisgam teplumugsioqop ta'n tel majulgwatmoq Lesui'peweiei 'tplutaqan. Wegla 'ms't wejiaqal ta'n Gjinisgam teli tplumugsioq. Mesnmoqol pa wije aq Aplamo'q ta'n teli msg'p ta'n Gjinisgam teli tplumapnn muta getlams'tuapnn Gjinisgam aq pa na wije ginu getlams'tasulti'gw aq mesmu'g.

¹⁹ Gatu goqwei Gjinisgam Lesui'paq weji ignmuasni 'tplutaqan? Weji ignmuapni ugjit neia'tuanew ta'n teli opla'taqati'tij mimajuinu'g. Na 'tplutaqan iga'tas'g'p ugjit e'was'gtn glapis Se'suguli newgte'jit ta'n Aplameg wetagutg pegisingeg. Etna na Aplamal ta'n Gjinisgam 'ms't goqwei teplumapnn. Gjinisgam ignmuapnn ugt'tplutaqanm Mowisal e'wmuaj ansale'wiliji aq Mowis ignmuapnig mimajuinu'g. Negm nutagnutmewinu na. ²⁰ Gatu ta'n tujiw Gjinisgam teplumateg Aplamal ugsisgwa'lapnn aq mo e'wagupnig nutagnutmewinu'g, ansale'wiliji, gisna Mowisal, gisna ta'n pas'g wenn.

Goqwei weji ignmuasni 'tplutaqan

²¹ Etug Gjinisgam ugt'tplutaqanm aq ta'n teli tplumapni getantigl? A' na ijgi moqwa! Pa na gisi ugs'ta'tigusnn ta'n tel majulgwatmu'g 'tplutaqan na tujiw mimajuinu'g tetapua'ti'tisoq

ta'n tel majulgwatmi'tij na 'tplutaqan, pas'g mo telianug. ²² Pas'g tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng ta'n 'ms't mimajuinu'g eimu'tijig elue'utigtug aq ma gis jiglita'gwig. Gjinisgam teplumugsi'gup jigla'tugsinenu lue'utigtug ta'n tujiw getlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug.

²³ Na 'tplutaqan angweiugsieg'p ninen na Lesui'peultieg aq assumugsieg'p glapis Nujiugs'tawi'wet pegising, glapis Gjinisgam musga'tugsi'gw ninen maw 'ms't wen gisi ugs'ta'titesnu ta'n teli gtlams'tasulti'gw. ²⁴ Lesui'peweiei 'tplutaqan assumugsieg'p aq gegina'mugsieg'p glapis Se'suguli pegisingeg. Na tujiw Se'suguli gisa'lugsieg tetapua'tinen Gjinisgamewigtug ta'n teli gtlams'tasultieg negmeg. ²⁵ Gatu nige' tetaputesg iga'q ta'n tujiw mimajuinu'g tetapua'tinew Gjinisgamewigtug ta'n teli gtlams'tasulti'tij Se'suguliewigtug aq 'tplutaqan mo nugu assumugsiweg.

²⁶ Na nige' 'ms't gilew ta'n teli gtlams'tasultioq Se'suguli, na gilew Gjinisgam un'jang. ²⁷ Ta'n tujiw 'gtlams'tmu'tioq Se'suguli, sign'tugsioq aq toqwa'lugsioq Se'suguliewigtug. Ignmugsioqop na ml'gigno'ti ugjit tlo'ltinew 'st'ge' Se'suguli. ²⁸ Nige' Gjinisgam mo piltu nemugsigw, Lesui'paq gisna ta'nig mo Lesui'peulti'gw, ta'nig gisteju'g gisna ta'nig assumultijig, ji'n mug gisna e'pijig. Ta'n teli gtlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug gisa'lugsi'gw wije teli espo'ltinenu. ²⁹ Pa na gilew tleiaultioq Se'sugulieg, na gilew wetagutmu'tioq Aplameg aq 'msntoqs'p ta'n goqwei Gjinisgam teli tplumugsioqop.

4

¹ Gatu migwite'tmug, ta'n tujiw mimajuinu teplutg'p ignmuanew mesgi'g milesuaqan unjanl, aq negm pas'g mijua'ji', 'ms't goqwei ta'n ungi'gul ignmualij ugtaligam pas'g mo assutmug glapis gisigwej. ² Amujpa na jigs'tuajig ta'nig angweia-jig aq igtigig ango'tmua'tij ta'n goqwei ugtaligam glapis tepipuna'j ta'n ungi'gul teluelipnn. ³ Etna na ula wijeï teliaqap ugjit ginu gesgmnaq getlams'tasultiwggw Se'suguliewigtug. Ula ta'n goqwe'l ugs'tqamugewe'l assumugsi'gup pa wijeï aq gisteju ta'n assumuj. ⁴ Gatu ta'n tujiw tetaputesg iga'qeg Gjinisgam petgimapnn uggwisl. Weji ugs'tqamuilipnn e'pitewigtug aq Lesui'pewilipnn. Majulgwatmlïj giasgiwewei Lesui'peweiï 'tplutaqan. ⁵ Na wet tla'tegep Se'sus, glaman ta'n tujiw nepgeg ugjit mimajuinu'g ugs'tan, iga'lataq ta'nig assumgwi'tigul 'tplutaqan, glaman Gjinisgam gisa'lajï negmow un'jang.

⁶ Elt gilew na Gjinisgam un'jang. Etna na ugjit petgimapnn Wejuli Nisgaml 'ggamlamuni-naq glaman nige' gisa'lugsi'gw tluï'tanenu Gjinisgam, "Tata't" gisna "Nu'." ⁷ Etna na ugjit nige' geituoq mo nugu gisteju'ultioq gatu awna Gjinisgam un'jang. Muta nige' un'janultioq, Gjinisgam ignmugsitoqs'p 'ms't goqwei ta'n geggunmuloq ugjit un'jang. Na tel'te'tg'p Gjinisgam.

Poligap sespetelmaji Galetiaewaꝓ

⁸ Nigmatut, gilew ta'nig mo Lesui'peultiwoq, gesgmnaq nenuawoq Gjinisgam na gisteju'l'tioqop ugjit ta'nig teluï'toqopnig nisgamaq je mu mimajultigupnig aq mo nisgameultigupnig.

⁹ Gatu nige' el'ta'ioqop Gjinisgamewigtug, gisna ni'n tluæg Gjinisgam gisa'lugsioqop lta'new negmeg. Tal gis tliaq getu apajita'ioq aq apaji gisteju'ultioq ta'n goqe'l mo Gjinisgaml, menaqanaq aq mo tepawgtinug ugjit ugs'tawugsinew? ¹⁰ Wejo'tmoq tetapua'lanew Gjinisgam ta'n tela'taqatioq gisna ta'n mo tela'taqatiwoq, gegnue'gl na'gwegl aq pestie'umgl ta'n gisi mgnmoqol, tepgunsejig, gisna newgtipunqegl. ¹¹ Sespetelmuloq aq jipasi muta etlite'tm etug ma goqwei ugja'tuoq ta'n tel melgi lugweiap ugjit gilew.

¹² Nigmatut ta'nig getlams'tasultioq, etawaqt-muloq tloltinew 'st'ge' ni'n muta wejo'tmap tle'n 'st'ge' gilew. Mo amsala'liwoqop ¹³ ta'n tujiw elianeg amgweseweieg. Pestunmuloqop gelu'lg agnutmaqan Nisgamewei je tlia we'gaw gesnugwaiap. ¹⁴ Mo ejiglipnniwoqop gisna penoqitelmiwoqop we'gaw asgaiugsioq ta'n tel gesnugwaiap. Gatu awna wesua'lioqop aq angweiwioqop pa wije'i aq ni'n na Gjinisgam ugtansale'witemig. Wel'ta'sualioqop ni'n pa wije'i aq ta'n teli ul'ta'sualagoq Se'suguli. ¹⁵ Tetuji ulgwijulti'gup ta'n tujiw mawo'lti'gweg. Ula gis tlua's ugjit gilew, tel jigtu apoqonmuioqop, ignmuigoqop ta'n pas'g goqwei je tlia inaqane'l 'gpu'gugugl. ¹⁶ Gatu etug nige' teli ugsua'lioq pa wije'i aq ta'n wen getanugsioq, muta teliaqewei telimuloqop.

¹⁷ Ula egsugina'mua'tijig weleiugsioq, gatu mo wet tla'taqati'gw ugjit 'ggelu'lgmuow. Pas'g wejo'tmi'tij nigtua'lugsinenu glaman me' enmiaq gilew lita'sualatoqs'p aq wittoqwa'latoqs'p.

18 Gelu'lg ta'n tujiw mimajuinu'g weleiugsioq 'lpa tla'taqati'tij ugjit 'ggelu'lgmuow aq ugjit Gjinisgaml. Tla'taqati'tis ta'n tujiw i'man ta'n eimoq aq ta'n tujiw mo i'muan. 19 Nun'jantut, ta'n mawi gsaluloq, teli asgaiwioq pa wije i aq e'pit ta'n gesnugwaj getu un'jannij. Esgmaluloq glapis na na'gweg iga'q ta'n tujiw ignmuoq Se'suguli ilgwennugsinew. 20 Etna na ugjit 'gsatmug i'man ta'n eimoq glaman gis agnutma'ti'gup. Na tujiw 'gji'tu ta'n gis tlimuligoq, gatu mo geitu ta'n tlimuligoq ugjit 'ggelu'lgmuow aq ma'mun sespetelmuloq.

Eigal aq Sala

21 Gilew ta'nig getu majulgwatmoq 'tplutaqan ugjit ugs'tan, amuj nestmoq ta'n Mowiso'q gis wi'gig'pneg. 22 Gis wi'gig'p, “Na Aplam toqona'pnig uggwisg. Gistejui'sgw, teluisit Eigal, newgte'jilitl geggunmuapnn uggwisl aq ugte'piteml teluisilitl Sala geggunmuapnn igtigl.” 23 Gistejui'sgw maljew'e'juip ta'n tujiw uggwisl Ismial ugs'tqamuiliteg. Teli ugs'tqamuilipnn pa wije i aq esgwia'tijig mijua'ji'jg. Gatu ugte'piteml Sala maw gisigui'sguip aq mo gis gugunagupnig mijua'ji'jg, gatu Gjinisgam teplumt'pnn ugjit gugunan 'lpa'tujl aq na tujiw uggwisl Isaqal ugs'tqamuilipnn. 24 Na ula ta'n teliaqap ugjit wegla tapusijig e'pijig aq un'januaq musga'tugsi'gul ta'pu nemi'gl ta'n Gjinisgam tela'teget ugjit mimajuinu'g. Ignmuapni Lesui'paq na 'tplutaqann ta'n eimu'tipnig na gm'tng ta'n teluisig Sainai. Teplumapni ta'n wen jigsitg 'ms't goqwei ewi'gas'g 'tplutaqanigtug

tetapu'et Gjinisgam ugsisgug. ²⁵ Gatu ugjit ta'nig wejo'tmi'tij tetapua'tinew Gjinisgamewigtug ta'n tel majulgwatmi'tij 'tplutaqan, wijeï tela'teget ta'n tela'tegep ugjit Eïgal aq uggwisl. Gjinisgam 'tplutaqan ignmuapni Lesui'paq na gm'tnigtug teluisit Sainai ta'n epit Alapiae'gati. Negmow ta'nig majulgwatmi'tij pa wijeï aq Eïgal aq uggwisl, gisteju'ultioq aq assumgwi'tij ula Lesui'peweiei 'tplutaqan. We'gaw na Lesui'paq ta'n emtoqwala'titl Gjinisgaml Selusalemg ta'n telteg 'tplutaqan, gisteju'ultijig ta'n tel majulgwatmi'tij ula 'tplutaqan. ²⁶ Gatu ugjit ginu ta'nig getlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug, wijeï tela'teget ta'n tela'tegep ugjit Salaal aq uggwisl. Ginu tleiaulti'gw na 'gjigan Selusalem ta'n Gjinisgam etli elege'witewit. Mo ginu gisteju'ultigw. Ginu Sala un'jang. ²⁷ Na ula wesgut'p Aiseiao'q ta'n tujiw igan gnua'tegeteg, "E'pittut ta'n menaq un'janiwn nige' gi'l gisi ul'ta'sites. Gisi sigti ulgwijintes nige' ne'gaw mo un'janiwun. Muta ignmultes me' pugwennan ta'nig wetagutmu'tijig je mu e'pit ta'n pugwenniji geggunaji nige'." Eta na a.

²⁸ Nigmatut ta'nig getlams'tasultioq, nige' gilew Gjinisgam un'jang ta'n teli tplumapnn Aplamal, na tela'tegep, pa wijeï aq ta'n teli tplumapnn ugjit gugunan uggwisl aq na tujiw Isaqal ugs'tqamuit. ²⁹ Gatu nige' ginu, ta'n ugs'tqamulti'gup na Wejuli Nisgamewigtug, gitnme'ugsi'gw ta'nig pualugsi'gw gu'gunmnenu

Lesui'peweiei 'tplutaƣan. Pa na wijeŋ aƣ
Isaƣal ta'n Gjinisgam teli tplumapnn Aplamal
gitnme'iut'p gistejui'sgw uggwisl Ismial. ³⁰ Na
telueg Gjinisgam ugtwi'gatiqn,

“Gjinisgam telimapnn Aplamal ugjit 'pgotgiman
uggistejui'sguml aƣ uggwisl. Muta gistejui'sgw
uggwisl ma gisi msnmligw ta'n goƣwe'l assutgl
Aplamal, pas'g ugte'piteml uggwisl gisi assutml-
tal.”

³¹ Nigmatut ta'nig getlams'tasultioq, ggijinu
mo gistejui'sgewigup. Na Lesui'peweiei
'tplutaƣan mo assumugsigw. Etna na ginu ta'nig
getlams'tasulti'gw aƣ 'msntesnu ta'n goƣwe'l
gelu'lgŋ ta'n Gjinisgam teplumapnn Aplamal.
Negmow ta'nig wejo'tmi'tij majulgwatmnew
'tplutaƣan ugjit tetapua'tinew Gjinisgaml ma
'msnmi'tigul.

5

Elugwa'tasin

¹ Assumsulti'gup. Se'suguli iga'lugsi'gup ugjit
mo majulgwatmnenu Lesui'peweiei 'tplutaƣan
ugjit ugs'ta'tinenu. Gatu awna ml'g'pugultigw
ta'n teli iga'lugsioqop Se'suguliewigtug. Mut
apaji glpisultinew ta'n tel majulgwatmoqop
Lesui'peweiei 'tplutaƣan.

² Jigs'tuig, ta'n teluei, lita'sultioq ta'n tel
lugwatasultioq aƣ ta'n tel majulgwatmoq
Lesui'peweiei 'tplutaƣan ugjit tetapua'tinew
Gjinisgamewigtug, na tujiw Se'suguli ma tali
ugtapsunig ugjit gilew. ³ Ap 'mjit newgt teluei,
“Ta'n pas'g wen wejo'tg tetapua'lan Gjinisgaml
ta'n tel lugwatasij amujpa na gaƣi majulgwatg

'ms't goqwei ta'n telteg Lesui'peweiei 'tplutaqan.”

⁴ Se'suguli mo tali ugtapsunig ugjit gilew me' lita'sultioq ta'n tel majulgwatmoq Lesui'peweiei 'tplutaqan ugjit tetapua'tinew Gjinisgamewigtug. Ejjiglita'ioq ta'n Gjinisgam teli ul'telmugsioq.

⁵ Gatu ninen, elita'sualg't Gjinisgam ugjit gisa'lugsinen tetapua'tinen. Giasgiwewei

geitueg na tla'tegetew. Aq ula esgmalg't Wejuli Nisgam ugml'gigno'tim ugji sapu tl lugwen ta'n teli gtlams'tmeg. Tetaqite'tmeg na tliatew.

⁶ Ta'n ginu tleiaulti'gw Se'suguliewigtug mo tal sespete'tmugw lugwatasulti'gw gisna mu. Gatu ta'n goqwei tepawgtig na ta'n teli gtlams'tasulti'gw aq gis nmitas'gt'tew ta'n teli gsalug igtigig.

⁷ Tetuji ul lugutioqop! Pa wije i aq wen ta'n nuji igatne'wet. Pas'g igtig igantesgasg aq gisa'l'sg ge'gwa'sin. Aq nige' apatnugsioq ta'n tel majulgwatmoq teliaqewei. Sigti paqalaiwioq ta'n teli ignmuoq igtigig 'nqa'lugsinew ta'n teli gtlams'tasultioq. ⁸ Gjinisgam ta'n wigumugsioqop mo elgimagupni negla nujiagsugina'mua'tiliji.

⁹ Ta'n i' tlu'e'tij, “Ta'n tujiw pipnaqan el'tun pas'g ta's'g apita'taqan wesua'toq ugjit gisitun pipnaqan apitaqtn.” Aq pa na wije i'g ta'n eimoq mimajuinu ta'n gaqi msiataq igtigig. ¹⁰ Gatu gilew mo pa na wije i aq negmow. Gilew na Gjinisgam un'jang. Etna na ugjit elita'sualuloq tla'taqatinew ta'n telimuloqop aq mu ta'n igtigig telimugsioq. Geitu Gjinisgam ugtapulatal na mimajuinu ta'n getu wenig ta'n ewnasa'lugsioq aq gitnme'ugsioq.

¹¹ Wijigatulti'gw, alt mimajuinu'g teluejig ni'n Poligap al pestunmatm, “Amujpa na mimajuinu'g elugwalujig aq majulgwatmi'tij na Lesui'peweiei

'tplutaqan ugjit gisi tetapua'tinew Gjinisgamewigtug.” Gatu mo telianug. Pa na tliaq ma nugu gitnme'wimg aq ma ulmaita'siw muta ula agnutmaqan mo wen asgaiagug. Gatu awna me' gitnme'wimg aq welmaita'si aq ula musga'sg ta'n tel pestunm teliaqewei ugjit ugs'taultinew. Pas'g gisi ugs'ta'titoqs'p ta'n teli gtlams'tasultioq Se'suguliewigtug ta'n tel gujjiewgto't'pnaq ugjit ginu. ¹² 'Gsatmug wegla nujigina'mua'tijig ta'nig pualugsioq lugwasultinew aq wetme'ugsioq, nig-tuita'new ta'n eimu'tioq aq punajeiugsinew.

¹³ Wijigatulti'gw, ignmugsioqop assumugsinew. Gatu mut e'wmanew ugjit tla'taqatinew ta'n getu goqwei puatmoq aq ignmatmnew gaqiwal ilgwenugsinew. Gatu awna tli gsaltultigw ta'n Gjinisgam teli gsalugsioq aq mawi apoqonmatultigw. ¹⁴ 'Ms't ta'n Lesui'peweiei 'tplutaqann gaqa wi'gas'gl na ula newgte' 'tplutaqan, “Gsal igtigig ta'n teli gsalsin.” ¹⁵ 'Gsaltultigoq na! Gatu awna apji ne'tamtultioq aq apji gi'gaita'ioq. Ango'tmug glaman ma gaq seioqwa'lsultiwoq ta'n teli gtlams'tasultioq.

Gisi ignmuatesnu Wejuli Nisgam ilgwenugsi'gw gisna gis tla'taqatitesnu ta'n tel puatmug

¹⁶ Na ula telimuloq, “Ignmug Wejuli Nisgam ilgwenugsinew aq mut tla'taqatinew ta'n tel puatmoq ta'n goqwe'l ma tetapua'lagul Gjinisgaml.” ¹⁷ Ulaal ta'n ginu getu tla'taqati'gw Wejuli Nisgam mo pualugsi'gw tla'taqatinenu. Ta'n Wejuli Nisgam pualugsi'gw tla'taqatinenu mo getu tla'taqati'gw. Ula tapusijig apji matntiji ugjit gisi

ilgwenugsinenu. Etna na ula telueg, “Ma gisi as-sumsiwun.” ¹⁸ Ignmaj Wejuli Nisgam ilgwenulin na tujiw ma Lesui'peweiei 'tplutaḡan assumulug.

¹⁹ Gatu awna ta'n tujiw mimajuinu'g tli angite'tmi'tij winjig na neia's'gt'tew ugtinnewaḡ. El musga's'g winsuaḡanigtug, aḡ wini angita'suaḡan. ²⁰ Emtoḡwala'tiji 'nnooḡta'wg, aḡ puowinuti, aḡ wit toḡwa'la'titl ta'n mn'tu tel lugwej. Mimajuinu'g masgeltultijig, aḡ matntultijig, ḡalipusita'tijig, wegaiugtatultijig, aḡ apji wejo'tmi'tij 'msnmnew 'ms't ḡoḡwei. Nigtuita'jig aḡ piluei se'g mawalsultijig aḡ majulgwatmi'tij ta'n ḡoḡwei mo teliaḡewe. ²¹ Mimajuinu'g alt wisḡualtultijig, ḡetḡia'tijig, naḡana'ma'tijig, aḡ me' pilue'l tela'taḡatijig. Ap nige' igan ḡnua'tuloḡ, ta'n wenig tela'taḡatijig wegla ma piḡḡwita'ḡwig ḡjinisgam ugtelege'wa'ḡimḡ wa'so'ḡ.

²² Gatu awna ta'n tujiw Wejuli Nisgam ilgwenugsioḡ 'gmimajuḡaḡanmual, ḡisa'lugsitoḡs'p 'ḡsalanew igtigig, ulḡwijultitoḡs'p aḡ wantaḡo'ti ḡuḡnmnew 'ḡḡamlamunuaḡ. ḡisa'lugsitoḡs'p sangewo'ltinew aḡ wantaḡamigsultinew aḡ 'ms't wen ule'wanew aḡ mimajuinu'g ḡis lita'sualultaḡ. ²³ ḡisa'lugsitoḡs'p sangewo'ltinew ta'n tele'ioḡ igtigig mimajuinu'g aḡ ḡisi ilḡwensultinew. Na tla'taḡatioḡ mo suisḡa'tuoḡ 'tplutaḡan. ²⁴ Wegla ta'nig tleiaultijig Se'suguliewigtug iḡa'tu'tipnn winjiggl ta'n i' tlo'lti'titeḡ Se'sus ugḡujjiewe'mḡ. ²⁵ Na Wejuli Nisgam ignmugsigup iapjiwewei mimajuḡaḡan wa'so'ḡ. Amujpa na ignmug ilgwenmugsinenu 'gmimajuḡaḡanminal. ²⁶ Mut

me'goltinew, mut gisa'lanew wen uggwain, aḡ mut ḡalipusitalanew wen.

6

Apoḡonmatultigw

¹ Wijigatulti'ḡw nmioḡ ta'n wen ḡetlams'tasit opla'tegej, ḡilew ta'nig ignmuoḡ Wejuli Nisgam ilḡwenugsinew ta'n tel mimajultiḡ, apoḡonmuḡ. Amujpa sangew apoḡonmuoḡ ugjit tetapua'tegen. Gatū angitelsin aḡ migwite'te'n etug jel ap ḡi'l opla'tegetes.

² Apoḡonmatultigw ta'n tujiw ḡitnm'tioḡ aḡ na tujiw ḡjitm jigs'tmuatoqs'p Se'suguli uḡt'plutaḡanm. ³ Wen tl'ta'sij wesam ḡlu'sij aḡ ma ḡisi opla'tegeḡw. Na etl lue'walsit.

⁴ 'Ms't wen ilsuj ta'n tele'ḡ te'sigisḡ'ḡ. ḡisi ula'tegej, ul'ta'sitew aḡ ma sespete'tmuḡ ta'n igtigl tela'tegelij. ḡjinisgam nmitultew ta'n tel mila'tegen aḡ ḡeitoḡ ta'n wet tla'tegen aḡ ilsumultew. ⁵ Amujpa na 'ms't wen pema'toḡol ta's'ḡl ugḡitnmo'ḡonml.

⁶ Na mimajuinu'ḡ ta'n ḡina'mujig ḡjinisgam ug-ḡlusuaḡanml apoḡonmua'tis nujiḡina'muelitl aḡ 'tpia'tis ta'n te's'ḡ ḡoḡwei ḡelu'ḡ ḡeggunmi'tij.

⁷ Mut tl lue'walsiw, ma wen ḡis lue'wa'lagul ḡjinisgaml. Negm ḡeitoḡ ta'n tele'n aḡ ignmul-tew ta'n tel te'p'mn. Pa na wijej aḡ mimajuinu pas'ḡ mna'taḡattew ta'n ḡoḡwei ḡisi iḡa'taḡuḡ.

⁸ Tla'tegej wen ta'n tel puatḡ aḡ pas'ḡ newḡtitel-sit na ḡjinisgam ugtaḡulatal aḡ mn'tua'ḡig 'lḡi-matal. Tla'tegej ta'n Wejuli Nisgam tel pu-atḡ na negm 'msntew iapjiwewei mimajuaḡan wa'so'ḡ. ⁹ ḡlaman mut punia'tinew ta'n teli

ula'taqatioḡ gatu awna munso'ltigw. Mo pu-
nia'tigw, na'ḡweg iga'qt'tew ta'n tujiw 'msntesnug
'gtapangituewe'minu. ¹⁰ Etna na ugjit ta'n tel
gisi pḡwatu'ti'ḡw ula'lanej 'ms't wen, 'pḡliw ta'nig
getlams'tasultijig Se'suguliewigtug aḡ tleiaultijig
Gjinisgamewigtug.

Poligap telimaji, “Ango'tmug!”

¹¹ Nemituoḡ ta'n telgilgig ḡnugwatign e'w'gig
ta'n ni'n tel wi'ḡmuloḡ. ¹² Wegla ta'nig puatmi'tij
uli angamḡusultinew mimajuinuigtug aḡ getu
ginnua'tijig, na negmow wejo'tmi'tip gisi mun-
saiuḡsineḡ luḡwatasultinew. Na wet tla'taqatijig
glaman ma amasḡipnam'jig ugjit Se'suguli ta'n
teli np'ḡ'p ḡujjieweigtug. ¹³ Je tlia ta'nig eluḡwata-
sultipniḡ mo majulḡwatmi'tiḡupn Lesui'peweiei
'tplutaḡan pualuḡsioḡ luḡwatasultinew glaman
gis ḡinnuattaḡ ta'n tel majulḡwaloḡopniḡ. ¹⁴ Gatu
ni'n, pas'ḡ ḡinnua's ta'n teli np'ḡ'pnaḡ ḡjisaḡa-
mawminu Se'suguli ḡujjieweigtug. Ta'n ḡoḡwe'l
ula uḡs'tḡamug mo assuminugul aḡ nige' mo tel
mimajiw ta'n i' tl mimajiap. Pa na wijeḡ aḡ 'npman
ḡujjieweigtug maw Se'suguli. ¹⁵ Luḡwatasin ḡisna
moḡwa' mo tali uḡtapsuninug ḡjinisgamewigtug.
Gatu ta'n tel ḡawasḡita'sin aḡ ta'n tel piltu mimajin
na mawi uḡtapsunig. ¹⁶ Etamḡ ḡjinisḡam ewlitel-
man aḡ ignmuan wantaḡo'ti ugḡamlamunuaḡ
ugjit ta'nig tel mimajulti'tij ta'n tel ḡina'muap
ula wi'ḡatignigtug maw negmow 'ms't ta'n te'sijig
ḡjinisḡam ugḡmimajuinumḡ.

¹⁷ Uḡteḡḡeweḡ, mut nugu wen ignmuiwij ḡit-
nme'wan muta ḡis nmittoḡs'p na'ḡi ta'n tel mat-

teimg'p ta'nig getana'titl Se'sugulial. Musga's'g ta'n tel gistejui ugjit negm.

¹⁸ Wijigatulti'gw etamg Gjisaqamawminu Se'suguli ul'telmugsinew aq ignmugsinew uggelu'lgm. Na tliaj! Glapis ap nmulltoqs'p, Poligap.

**Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw
Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament
only**

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

**Mi'kmaq New Testament
About Mi'kmaq**

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page.

For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051